

opistoissa olleiden karjalaisopiskelevien suureen lukumäärään sekä oppikouluissa ja yliopistoissa opiskelevien lukuun. Emme väheksy kansanopistojen varsin arvokasta työtä emmekä epäile, ettei karjalaisillekin olisi tämä opiskelu muodostunut hyödyksi. Kuitenkin jouduttiin tässä suhteessa yksipuolisuuteen ja liiallisuuteen. Tiedämme, että tässä innossa käytettiin samoja oppilaita toisinaan kaksi, jopa kolmekin lukuvuotta näissä opistoissa. — Vv. 1918—24 taas oppikouluissa oli sekä karjalaisia, että inkeriläisiä aivan yhtä paljon, 53, ja vielä v. 1924 oli oppikouluissa avustettavia karjalaisia 40 ja inkeriläisiä 31. Tämä suhde karjalaisten ja inkeriläisten oppikouluissa opiskelevien välillä osoittaa juuri sen virheen, joka tehtiin. Inkeriläisiä avustettavia oli noin 30 % karjalaisista

avustettavista, mutta oppikouluissa heitä oli lähes yhtä paljon kuin karjalaisia. Syyinä oli yksinomaan se, että inkeriläisten taholta — heidän saivat itse suuressa määrin vaikuttaa näihin asioihin — oivallettiin, miten tärkeä oli saada mahdollisimman paljon nuorisoa juuri korkeammalle opintielle. Karjalaiset sen sijaan eivät voineet vaikuttaa asiain kulkuun eikä heidän mielipidettään otettu huomioon näissä asioissa.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena ei ole kohdistaa erikoista arvostelua menneisiin tapahtumiin, vaan kiinnittää huomio asian yleiseen merkitykseen sen johdosta, että karjalaisten taholta on nyt päätetty ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joita jo 15 vuotta sitten suunniteltiin, ja joiden toteuttaminen olisi antanut varmaan hyviä tuloksia.

W. K.

Vuosia täyttäneitä.

Kesäkuun 5 p:nä täytti Sortavalassa harjoituskoulun yliopettaja, kansakouluntarkastaja K. Merikoski 60 vuotta. Hän on innokas Raja-Karjalan asiain harrastaja. Hän on syntynyt Forsassa ja päästyään Sortavalan seminaarista 1901 toimi opettajana Pihlavan ja Pyhtään kansakouluissa, tuli sitten 1911 Sortavalan seminaarin harjoituskoulun opettajaksi, toimi 1919—1920 Suistamon alakouluseminaarin johtajana ja on sen jälkeen toiminut edellämainitun yliopettajana ja johtajana viime vuosiin sekä sen ohella on Sortavalan kaupungin kansakouluntarkastajana.

Tarkastaja Merikoski on tutkinut erityisesti Raja-Karjalan venäläistämishistoriaa ja julkaissut kolme kaunokirjallista teosta niistä oloista: »Tsaarivallan jaloissa», »Irti sortajista» ja »Uskonluopio».

Helsingissä täytti kesäk. 6 p:nä yliopiston kasvitieteen professori Kaarlo Linkola 50 vuotta. Hän on tutkinut erityisellä innolla Karjalan kasvimaantiedettä tehden monia matkoja Raja-Karjalaan ja muille Karjalan rajaseuduille sekä tehnyt monissa kirjoituksissaan ja teoksissaan selvää kasvien mielenkiintoisista levenemisistä suomalaisilla ja fennoskandinavisilla alueilla.

Liiviläisten kansallistalo.

Liiviläisten kansallistaloasiaa tiedustelemassa Latviassa ovat käyneet rehtori, tohtori F. A. Heporauta ja rehtori, maisteri Väinö Musikka. Tultuaan matkalta on rehtori Heporauta ilmoittanut seuraavaa:

Suomalaisen arkkitehti Erkki Huttusen laatimien suunnitelmien mukaan on latvialainen arkkitehti Paegle valmistanut piirustukset, jotka ovat nyt Latvian asianomaisessa ministeriössä hyväksyttävänä, ja vakuutettiin, että niiden vahvistaminen on enää vain muotoseikka. Kansallistalo rakennetaan Mazirben kylään liiviläisalueelle Riianlahden rannalla, noin 300 m:n päähän merenrannasta, jokseenkin keskelle kylää, missä liiviläiset ovat taloan varten hankkineet oman tontin. Taloon tulee juhlasali,

missä on n. 200 istumapaikkaa ja näyttämö, sekä eteinen ja talonmiehen asunto. Toinen pääty rakennetaan 2-kerroksiseksi ja siihen sijoitetaan muutamia huoneita museotavaroita ja kesävieraita varten. Rakennusavustusta on saatu Suomesta, Virosta, Latviasta ja Unkarista. Liiviläiset itse ovat hankkineet suuren osan rakennustarpeista.

Liiviläisten yhdistyksen uudet säännöt ovat niinkään parhailaan viranomaisten vahvistettavana ja samalla uudelleen rekisteröitävinä. Mitään esteitä sääntöjen hyväksymiselle ei näytä olevan olemassa. Näin ollen voidaan ryhtyä rakennushanketta toteuttamaan. Saattoi matkalla todeta, että latvialaiset osoittivat suurta myötämielisyyttä liiviläisten pyrkimyksiä kohtaan.

Paluumatkalla poikkesi tohtori Heporauta myös Viron Inkerissä, tutustumassa siellä olevien inkeriläisten kouluoloihin. Viron hallitusvalta osoittaa myötätuntoa inkeriläisiään kohtaan.

Stalin.

Stalin ei ole suostunut kiinalaisten ehdotukseen, jonka mukaan Ulko-Mongolia olisi tullut siirtää Kiinan tasavallan hallintopiiriin. Tämä liennee hänen varovaisuuttaan Kiinan ja Japanin väleihin sekaantumisessa.

Stalinin politiikka on viime vuosikymmenen aikana tuottanut Venäjälle paljon onnettomuutta, on lausunut ent. neuvostokenraali Krivitsky, joka nykyään asuu Pariisissa. Hän on halunnut huomauttaa siitä, että viime väestölaskennan tulosta ei ole julkaistu. Se nim. osoittaa, että Neuvostoliitossa ei v. 1937 ollut 171 milj. asukasta, kuten kommunistipuolueen agitatio-osastossa on laskettu, vaan ainoastaan 145 milj. Tämä on seurauksena siitä mielettömästä maatalouspolitiikasta, siitä rikollisesta taistelusta talonpoikia vastaan, josta Stalin henkilökohtaisesti kantaa vastuun. Kun nyt on osoittautunut, mihin hänen politiikkansa on johtanut, niin hän on antanut syyttää sellaisia vastustajia kuin Rykov ja Buharin, jotka aikoinaan sanoivat, mihin tämä johtaisi.

Nämä vzlattomuudet asettavat maan uusiin koettelemuksiin. Teollisuus on jo saatettu hajaannustilaan. Pietarissa ja Moskovassa on jo 75 % kaikista teollisuusyritysten johtajista vangittu. Stalin on tehnyt punaisen armeijan päättömäksi ja saattanut asiat siihen, että vastuunalaisilla sotilaallisilla paikoilla on henkilöitä, jotka ovat täysin tietämättömiä sotateknillisistä kysymyksistä. Stalin johtaa Neuvostoliiton perikatoon.